

Vals spel in Bridge

Herman De wael

Dit weekend begint in Chennai (zuidelijk Indië) de 42e Bermuda Bowl. De bridgewereld werd de afgelopen maanden opgeschrikt door enkele schandalen. Ik zet de gebeurtenissen even op een rijtje.

Boye Brogeland is een Noorse topspeler. In augustus laat hij een bom los: samen met drie van zijn ploegmaten vraagt hij aan de ACBL (de Amerikaanse bridgebond) om de twee Amerikaanse titels die zij in 2014 hadden gewonnen, af te nemen. Ze bieden aan om alle Masterpoints en Ranking Points in te leveren. De reden: ze vermoeden dat het derde paar van hun team, de Israëliërs Lotan Fisher en Ron Schwartz, hebben vals gespeeld. Fisher en Schwartz reageren even later en klagen Brogeland aan voor een miljoen dollar.

Even een toelichting over topbridge in Amerika: Er zijn drie grote kampioenschappen in Amerika: de Spring, Summer en Fall Nationals. Tijdens elk van deze drie is er één groot viertallentornooi (de Spingold, Reisinger en Vanderbilt) en meerdere kleinere tornooien. De meeste teams zijn gesponsord: rijke Amerikanen (en ook enkele Europeanen) huren een vijftal spelers in teneinde samen de kampioenschappen te betwisten. Er zijn geen prijzengelden, maar de topspelers kunnen van hun loon om te spelen een aardig inkomen vergaren.

Op 3 september lanceert Brogeland de site “Bridge Cheaters” (www.bridgecheaters.com).

Hierin zet hij de redenen van zijn merkwaardige beslissing uiteen. Tijdens de twee kampioenschappen die hij samen met het Israëliëse paar had gewonnen, had hij bij verschillende goede resultaten vraagtekens. Hij vroeg aan zijn ploegmaten hoe zij aan een bepaald resultaat waren geraakt, en kreeg antwoorden die voor een topspeler geen zin hadden. Wanneer een topspeler een snit naar de juiste kant maakt, heeft hij gewoonlijk een bepaalde analyse gemaakt. Als men steeds maar afgaat op

“intuïtie”, en die blijkt vaker juist dan verkeerd, dan krijgt een collega argwaan. Tijdens de recentste Summer nationals, waar ze niet meer in eenzelfde team zaten, ontmoetten ze elkaar in de halve finale. Die was extreem close en werd na een appeal met amper 1 IMP gewonnen door het team met Fisher en Schwartz (ze zouden later ook de finale winnen). Omdat hij verloren had, en niet goed sliep, overliep Brogeland de giften van de halve finale. Hij vond meerdere onverklaarbare acties van de Israëliërs en nam het besluit om zijn bevindingen wereldkundig te maken.

De site krijgt al snel aanvullingen. Thomas Bessis, een Franse topspeler, geeft zijn analyse. Hij kent Lotan Fisher van hun tijd bij de juniors, en heeft respect voor diens kunnen. Maar Ron Schwartz toonde al vaker dat hij maar een middelmatig speler is. Dat zo'n paar op korte tijd zo'n palmares bijeen raapt vraagt ook bij hem om opheldering.

Maar op dat moment weet men nog niet hoe Fisher-Schwartz precies valsspelen. Brogeland zet op zijn site een reeks links naar filmpjes op You-tube. In de voorbije jaren werden steeds meer van de finalewedstrijden, die ook op BBO werden uitgezonden, op video opgenomen. Zo kon men live meekijken aan tafel. Die filmpjes werden natuurlijk ook bijgehouden, en Brogeland vraagt aan de wereld om ze eens goed te bekijken.

Per-Ola Cullin, een Zweeds topspeler, is de eerste die de code breekt. Hij merkt op de filmpjes op dat de partner van de uitkomer, net voor die zijn uitkomst doet, het bordje van de tray haalt en op tafel legt. Er blijken vier standen te bestaan, die overeenstemmen met de vier mogelijke uitkomsten. De code blijkt te kloppen in een groot aantal gevallen waar de correcte start wordt gevonden.

Lees meer op: <http://bridgewinners.com/article/view/breaking-the-code/>

De bridgewatereld is er nu van overtuigd dat er iets aan de hand is, en ook Jimmy Cayne, kapitein van het team waarin Fisher-Schwartz de zomertitel in Amerika mee wonnen, laat weten dat hij deze titel terugbezorgt aan de ACBL.

De Noorse Bridgebond (en later ook de Zweedse, Nederlandse en nog enkele) vraagt aan de Europese Bridge Liga om op te treden. Israël had namelijk in 2014 in Opatija, Croatië, de Europese titel behaald en Fisher-Schwartz hadden deel uitgemaakt van dat team. Diverse van de filmpjes waarin de code duidelijk was, waren trouwens afkomstig van dat kampioenschap.

Maar het wereldkampioenschap staat voor de deur, en Israël had zich daarvoor, als Europees kampioen, geplaatst. Nu was al langer bekend dat Fisher-Schwartz niet zouden spelen in Chennai (ze kozen voor het voor hen meer lucratieve neventornooi aldaar), maar de vier andere spelers verklaren dat ze de druk niet aan zullen kunnen van deel te nemen aan een tornooi waar ze door het valsspelen van hun teamgenoten voor waren geplaatst. De Israëlische Bridge Federatie laat op 5 september weten dat ze zich terugtrekken voor de Bermuda Bowl. Even ontstaat er discussie (als de wedstrijden van Israël worden geschrapt verandert wellicht de rangschikking), maar de WBF laat weten dat de oorspronkelijke zevende van Opatija, Zweden, de plaats mag opvullen.

In een antwoord op de vraag van de Noorse bond laat Yves Aubry, de voorzitter van de EBL, weten dat er reeds een informeel onderzoek was gestart na Opatija. Er waren toen drie paren "gevolgd". Achter de schermen hoor ik dat ook Boye Brogeland nog twee andere paren viseert: hij zou hen hebben laten weten nog één week te wachten met de bewijzen om hen de mogelijkheid te geven zelf te bekennen.

Het eerste paar valt al snel, zij het niet op eigen initiatief: Op 13 september publiceert Bridgewinners het volgende artikel:

<http://bridgewinners.com/article/view/the-videos-speak-fantoni-nunes/>

De schuldigen zijn niet min: Fulvio Fantoni en Claudio Nunes, de nummers één en twee van de wereld. Zij hadden goede resultaten met het Italiaanse team, culminerend in een overwinning in de Bermuda Bowl van 2005, maar na een discussie met de plaatselijke sponsors werden ze niet meer geselecteerd.

.../...

In 2010 werden ze door Pierre Zimmermann (een Zwitsers zakenman) ingehuurd om naar Monaco te verhuizen en op te treden voor dat land. In 2012 werden ze Europees kampioen en in 2014 waren ze tweede na Israël.

Fantoni en Nunes spelen Slavinski-uitkomsten. In dit systeem betekent een lage kaart hetzij een even aantal, met een honneur, of een oneven aantal zonder een honneur. Dat is natuurlijk moeilijk voor de leider, maar ook voor de partner, die veel afleidingen moet doen om te weten wat het is. Diverse spelers hebben getracht om zich dit systeem eigen te maken, maar de meesten komen daar na enkele maanden op terug omdat het net iets te moeilijk is. De wereld nam aan dat de beste spelers van de wereld dit wel aankonden. Maar nu blijkt dat ze het zichzelf wat gemakkelijker hadden gemaakt. Ze maakten hun uitkomst namelijk horizontaal of verticaal, en gaven daarmee aan of het de ene of de andere mogelijkheid was. Zelf wisten ze dus precies of de uitkomst een even of een oneven aantal aangaf, en of er een honneur bijzat of niet. Dat maakt het wel heel gemakkelijk. Maaijke Mevius van Nederland was de ontdekker van deze code. In een reeks van 10 wedstrijden uit Opatija vond ze 85 uitkomsten van kleine kaarten. In maar liefst 82 van die 85 kwam de richting van de gespeelde kaart overeen met de genoemde code. Statistisch onmogelijk te wijten aan toeval.

In een eerste reactie:

<http://neapolitanclub.altervista.org/eng/message-from-monaco-bridge-federation.html> is Jean-Charles Allavena, voorzitter van de Monegaskische bridge bond nog een beetje verdedigend voor zijn spelers, maar even later laat Monaco toch ook weten dat ze zich terugtrekken uit de Bermuda Bowl. Geir Helgemo, van oorsprong Noor, maar ook spelend voor Monaco, heeft groot begrip voor de acties van zijn vriend Boye, en verklaart nooit enig vermoeden te hebben van het valsspelen van zijn ploeggenoten. Hij is “Extremely happy not to play in the Bermuda Bowl”.

Nu is ook Denemarken (achtste in Opatija) geplaatst voor de Bermuda Bowl. In Denemarken denken ze al terug aan het Europees Voetbalkampioenschap van 1992, waarvoor Denemarken zich niet had geplaatst, maar waaraan het toch mocht deelnemen na het uiteenvallen van Joegoslavië. Denemarken won toen dat kampioenschap.

Het derde paar waarnaar verwezen werd, is wel op tijd om de eer aan zichzelf te houden. Alex Smirnov en Jozef Piekarek, uit Duitsland, bekennen zelf dat ze “niet geheel ethisch” hebben gehandeld. Ook Duitsland trekt zich terug, tot grote spijt van Sabine Auken, die had gehoopt om als eerste (niet-sponsor) vrouw een Bermuda Bowl te winnen.

Frankrijk is als derde opgeviste nu ook geplaatst voor de Bermuda Bowl. Thomas Bessis (zie boven) speelt mee.

Ongetwijfeld is dit geval nog niet ten einde. De Wereld Bridge Federatie heeft de Nederlander Eric Laurant aangesteld om een dossier samen te stellen en te zien welke titels uit het verleden mogelijks moeten herzien worden. Ook de EBL zal zich moeten buigen over de uitslag van Opatija. Engeland, Polen en Bulgarije worden denkkelijk de verrassende medaillewinnaars. Noorwegen was tiende, dus als Boye nog even verder had gespit, had ook hij zich nog geplaatst voor Chennai.

